

Razširjenost visokega indeksa telesne mase pri otrocih in mladostnikih v ZDA v letih 2007–2008

(Prevalence of High Body Mass Index in US Children and Adolescents, 2007–2008) JAMA. 2010;303(3):242–249

Cynthia L. Ogden, PhD

Margaret D. Carroll, MSPH

Lester R. Curtin, PhD

Molly M. Lamb, PhD

Katherine M. Flegal, PhD

VISOK INDEKS TELESNE Mase (ITM) med otroci in mladostniki je še vedno ena izmed glavnih skrbi javnega zdravja v ZDA. Otroci z visokim ITM pogosto postanejo debeli odrasli,¹ ki imajo v odrasli dobi večje tveganje za številne kronične bolezni, npr. sladkorno bolezen, srčno-žilne bolezni in nekatere vrste raka.² Visok ITM pri otrocih ima lahko tudi takojšnje posledice, kot je povišana koncentracija lipidov in visok krvni tlak.³ Od leta 1980 se je prevalenca ITM glede na starost, enaka ali nad 95. percentilo (skupina, včasih definirana kot »debela«), potrojila med šoloobveznimi otroki in mladostniki ter je še vedno visoka, saj znaša približno 17%.^{4–6} Vendar ni bilo pri prevalenci ITM za starost, enaki ali nad 95. percentilo pri otrocih in mladostnikih, zaznati nobenih večjih sprememb med letoma 1999 in 2006, pri dečkih in deklicah, kot pri belopoltnih in temnopoltnih, ki niso hispanskega porekla, in mehiških Američanov.⁶

Z uporabo podatkov iz 2007–2008 prinaša ta prispevek zadnje ocene visokega ITM pri otrocih in mladostnikih, starih od 2 do 19 let, ter velike mase glede na višino v ležečem položaju pri dojenčkih in malčkih. Poleg tega smo

Glej uvodnik na strani 55.

Iz: National Center for Health Statistics, Centers for Disease Control and Prevention (CDC), Hyattsville, Maryland.

Naslov vodilne avtorice: Cynthia L. Ogden, PhD, National Center for Health Statistics, 3311 Toledo Rd, Room 4414, Hyattsville, MD 20782 (cogden@cdc.gov).

Izhodišče: Zdi se, da se je med letoma 1999 in 2006 prevalenca visokega indeksa telesne mase (ITM) pri otrocih in mladostnikih v ZDA izravnala na določeni ravni.

Cilj: Zagotoviti najnovejše ocene visokega ITM pri otrocih in mladostnikih ter velike mase glede na višino v ležečem položaju med dojenčki in malčki ter analizirati trende prevalence med letoma 1999 in 2008.

Načrt, okolje, udeleženci: Ameriška anketa o zdravju in prehrani 2007–2008 (*National Health and Nutrition Examination Survey*, NHANES), reprezentativni vzorec populacije ZDA z izmerjeno višino in maso 3281 otrok in mladostnikov (2 do 19 let) in 719 dojenčkov in malčkov (od rojstva do 2 let starosti).

Glavni kazalci izida: Prevalenca velike mase glede na višino v ležečem položaju ($\geq 95.$ percentile tabele rasti Centrov za nadzor in preprečevanje bolezni) pri dojenčkih in malčkih. Prevalenca visokega ITM med otroki in mladostniki, opredeljena na 3 ravneh: ITM za starost enak ali nad 97. percentilo, enak ali nad 95. percentilo in enak ali nad 85. percentilo tabele rasti ITM za starost. Analize trendov glede na starost, spol, raso/etnično pripadnost od 1999–2000 do 2007–2008.

Rezultati: V letih 2007–2008 je bilo 9,5 % dojenčkov in malčkov (95-odstotni interval zaupanja [IZ] = 7,3–11,7) enakih ali nad 95. percentilo mase glede na višino v ležečem položaju tabele rasti. Med otroki in mladostniki, starih od 2 do 19 let, je bilo 11,9 % (95-odstotni IZ = 9,8–13,9) enakih ali nad 97. percentilo tabele rasti ITM glede na starost; 16,9 % (95-odstotni IZ = 14,1–19,6) je bilo enakih ali nad 95. percentilo in 31,7 % (95-odstotni IZ = 29,2–34,1) je bilo enakih ali nad 85. percentilo ITM glede na starost. Ocene prevalence so se razlikovale glede na starost in raso/etnično pripadnost. Analize trendov ne kažejo posebnih trendov med 1999–2000 in 2007–2008, razen v skupini najvišjih ITM (ITM za starost $\geq 97.$ percentilo) med vsemi 6 do 19 let stari dečki (verjetnostno razmerje [VR] = 1,52; 95-odstotni IZ = 1,17–2,01) in med belopoltnimi iste starosti, ki niso hispanskega porekla (VR = 1,87; 95-odstotni IZ = 1,22–2,94).

Zaključek: Med deklicami in dečki ni bilo v časovnih obdobjih 1999–2000, 2001–2002, 2003–2004, 2005–2006 in 2007–2008 opaženih nikakršnih statistično relevantnih linearnih trendov velike mase glede na višino v ležečem položaju ali visokega ITM, razen pri najtežjih dečkih, starih 6–19 let.

JAMA. 2010;303(3):242–249

www.jama.com

analizirali trende prevalence med letoma 1999 in 2008.

METODE

Analize temeljijo na podatkih iz ameriške Nacionalne ankete o zdravju in prehrani (*National Health and Nutrition Examination Survey*, NHANES), kompleksnem večstopenjskem verjetnostnem vzorcu ameriškega civilnega, neinstitucionaliziranega prebivalstva.⁷ Raziskavo je izvedel ameriški Nacionalni center za medicinsko statistiko (*National Center for Health Statistics*,

NCHS) Centrov za nadzor in preprečevanje bolezni (*Centers for Disease Control and Prevention*, CDC), pregledal in odobril pa jo je institucionalni nadzorni odbor NCHS. Starši so za otroke, mlajše od 18 let, podpisali pisno soglasje, soglasje pa so morali podati tudi otroci, stari 7 let ali več. Za izmero višin in mas so bili uporabljeni standardizirani protokoli in kalibrirana oprema.

Prevelika masa pri dojenčkih in malčkih je opredeljena⁸ kot masa, enaka ali nad 95. percentilo za spol specifične teže glede na višino, merjeno v leže-